

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels Drets Humans

Queixa 2504706

Matèria Transparència

Assumpte Pregunta formulada amb data 6/11/2025 sobre els espectacles pirotècnics que té previst disparar des de hui fins al 28 de febrer de 2026, amb indicació de l'emplaçament, l'empresa i el seu pressupost, així com si es tracta d'un contracte pendent d'execució per les anul·lacions anteriors a causa de les diverses situacions meteorològiques.

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1 Tramitació de la queixa

1.1. El 4/12/2025, la persona interessada va presentar un escrit de queixa en el qual detalla els següents fets i efectua estes consideracions:

(...) Primer.- En data 6 de novembre de 2025 vaig formular una pregunta al Ple de l'Ajuntament de València, on pregava a la Regidoria de Falles que indicaren en una taula els espectacles pirotècnics que té previst disparar des de hui fins al 28 de febrer de 2026, indicant l'emplaçament, empresa i el seu pressupost així com si es tracta d'un contracte pendent d'execució per les anul·lacions anteriors d'espectacles a causa de les diverses situacions meteorològiques.

Donat que la pregunta no ha rebut resposta a les qüestions plantejades considere que s'estan vulnerant els drets d'informació del regidor que subscriu, regulats als articles 11 i següents del ROP. A més, la citada contestació no respon a cap motivació ni argumentació jurídica, tal i com dicta l'article 132.3 del Reglament Orgànic del Ple (ROP) de l'Ajuntament de València. Adjuntem a la present la pregunta formulada com a Document nº1 i la resposta com a Document nº2.

Segon.- En data 21 de novembre de 2025 vaig presentar Recurs d'Empara a Alcaldia en base al que disposa l'article 18 del ROP de l'Ajuntament de València. S'adjunta a la present el recurs esmentat com a Document nº 3.

Tercer.- En data 24 de novembre del 2025 se'm va comunicar que no procedia Recurs d'Empara argumentant que en una nota interpretativa del Secretari General i del Ple de l'Ajuntament de València, s'especifica que les preguntes no integren el nucli del dret a la informació reconegut a l'article 11 del ROP i que també es reconeix a l'article 77 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local. S'adjunta a la present la contestació a l'empara com a Document nº 4.

Quart.- Hi ha una contradicció evident entre la manera d'interpretar què és dret d'accés a la informació i què no ho és segons l'Alcaldia i repetides resolucions del Síndic de Greuges. En la novena consideració de la Nota Informativa 3/2023 el Secretari General i del Ple de l'Ajuntament de València diu que "la possibilitat de les regidors i els regidors i els grups polítics municipals de formular preguntes al Ple i a les comissions informatives està regulada en els articles 128, 131 i 132 del ROP com un procediment de transparència i control. És a dir, són iniciatives de transparència i control i no accés a la informació". En canvi, com diu la institució a la que m'adrece en la Resolució de Consideracions de les Queixes 2303659 i 2303705 diu que *"Cal tindre en compte que les preguntes, a més de perseguir unes altres finalitats, també poden tindre per objecte accedir a la informació pública. Dit en altres paraules, que el dret d'informació reconegut als càrrecs electes en*

l'article 11 del ROP també pot ser exercit a través de les preguntes, no sols mitjançant la presentació de sol·licituds d'accés".

Cinquè.- La denegació de l'empara per part d'Alcaldia suposa una vulneració del dret de les regidores i els regidors ja que, tal i com la institució a la qual m'adrece en aquest escrit ha indicat anteriorment a l'Ajuntament de València, en la Resolució de consideracions de la Queixa 2303659, aquest tipus d'interpretació contradiu la doctrina reflectida en jurisprudència del Tribunal Constitucional, concretament a la STC 115 de 16 d'octubre de 2019 on es "recorda la necessitat d'evitar regulacions que puguen suposar limitacions innecessàries a l'exercici d'aquells drets o atribucions que integren l'estatut constitucionalment rellevant del representant públic i de formular una interpretació restrictiva de totes aquelles normes que puguen constrènyer-los, havent d'explicar les raons de la seua aplicació, sota pena, no sols de vulnerar el dret fonamental del representant dels ciutadans a exercir el seu càrrec (art. 23.2 CE), sinó també d'infringir el de la ciutadania a participar en els assumptes públics, art. 23.1 CE".

Sisè.- A més, volem insistir que amb aquesta denegació de l'empara, l'Alcaldia demostra l'incompliment de les reiterades recomanacions del Síndic de Greuges que tant en la resolució de consideracions 2303705 com en la de consideracions i de tancament 2303659, ha indicat a l'Ajuntament que "de conformitat amb el principi que consisteix a efectuar una interpretació favorable a l'exercici dels drets fonamentals, el dret d'empara de l'Alcaldia tutele i protegeixca el dret d'informació de les regidores i regidors exercit a través de la presentació de sol·licituds o de preguntes quan en aquestes se sol·liciten dades i informacions preexistents (...).

1.2. El 10/12/2025, admesa la queixa a tràmit, es requerix a l'Ajuntament de València l'enviament, en el termini legal màxim d'un mes, d'un detall de les mesures adoptades per a facilitar tota la informació objecte de la pregunta formulada amb data 6/11/2025.

1.3. El 18/12/2025, es registra l'informe remés per esta entitat local, en el qual s'exposa, en essència, el següent:

(...) 3) Consideracions sobre la correcció de la resposta

En coherència amb l'article 131.2 ROP, l'òrgan gestor va donar resposta a la qüestió principal i va motivar que la petició de detall no podia ser atesa en eixa mateixa iniciativa, per excedir el format reglamentari de pregunta (una sola qüestió) i també per no estar encara programada la resta d'informació i que es donaria a conèixer a la Gala de la Pirotècnia de 2026.

A major abundament, el Secretari General i del Ple va remetre en data 05/12/2023 una Nota Interior als Grups Municipals amb informe aclaridor ("3/2023_NOTA A GRUPOS Y DELEGACIONES. PREGUNTAS_ Consideraciones sobre su gestión"), en què es descriu expressament la situació: "Que la pregunta continga més d'una qüestió. En este cas, la delegació respondrà com a mínim a la primera qüestió. Opcionalment, es pot respondre a les altres qüestions."

En aplicació d'eixe criteri interpretatiu, la Delegació va complir el mínim exigible (respondre, almenys, la primera qüestió) i va optar per no ampliar la resposta a les restants qüestions dins la mateixa iniciativa, atesa la limitació reglamentària i la naturalesa extensiva del detall sol·licitat.

4) Mesures adoptades / via per a canalitzar la informació sol·licitada

Sense perjudici de la validesa formal de la resposta emesa d'acord amb l'article 131.2 ROP, i a fi d'afavorir la màxima transparència, S'informa a eixa Institució que el regidor reclamant, en la seua condició de membre de la Corporació, disposa d'accés electrònic en temps real a les resolucions des del mateix moment en què són signades electrònicament pel regidor delegat competent, i pot consultar-les i descarregar-les a través dels sistemes municipals habilitats a este efecte (PIAE).

5) Conclusió

Per tot l'exposat, l'actuació municipal i la resposta emesa s'han d'entendre ajustades al ROP, en particular a l'article 131.2, en tant que la iniciativa registrada contenia més d'una qüestió i s'ha contestat, com a mínim, la primera, seguint les indicacions de la Secretaria General (...).

1.4. El 19/12/2025, el Síndic remet l'informe de l'Ajuntament de València a la persona interessada per a al·legacions durant el termini de deu dies hàbils.

1.5. El 19/12/2025, la persona interessada presenta al·legacions. En síntesi, exposa el següent:

(...) Estem novament davant una interpretació exageradament restrictiva, com és habitual per part del regidor (...) respecte a considerar què és en una pregunta. Cal dir que en este cas, la interpretació ni tan sols pot generar dubtes donat que la informació que es requerix està clarament enmarcada en la pregunta: una taula amb diverses dades. La petició de taules amb dades és absolutament habitual en la història democràtica de l'Ajuntament de València i no estem en cap cas davant diverses preguntes inconnexes o connexes sinó davant una única petició d'informació completa i detallada.

En este cas han respost comunicant els espectacles pirotècnics només fins al 5 de gener així com les seues ubicacions però sense cap justificació han ocultat les empreses contractades (que en la majoria de casos ja són públiques en premsa) ni tampoc l'import dels espectacles.

L'objectiu és de nou entorpir el treball de fiscalització de l'oposició amb un cas similar al que altres queixes davant esta Sindicatura ha plantejat i que en la majoria de les ocasions ha generat recomanacions de l'ens a l'Ajuntament de València relatives a la necessitat de donar resposta a allò plantejat. Per tot això reiterem allò exposant amb anterioritat i sol·licitem resposta a la totalitat d'aspectes contemplats en la mateixa pregunta (...).

2 Conclusions de la investigació

El Reglament Orgànic del Ple de l'Ajuntament de València (d'ara en avant, ROP), aprovat amb data 26/4/2018, i modificat el 13/7/2022, considera les «preguntes» com un procediment de transparència i control (article 128.1.b).

L'article 132.3 del ROP estableix la regulació següent:

Les preguntes incloses en l'orde del dia seran contestades per escrit durant el desenvolupament de la sessió i no seran debatudes ni sotmeses a votació en cap cas.

La resposta ha de resoldre la qüestió plantejada de manera clara, directa, completa i congruent o motivar adequadament l'absència de contestació, sense que puguem utilitzar-se expressions indecoroses o ofensives respecte d'algun altre membre de la corporació. Pertoca contestar que no es respon la pregunta quan es tracte d'assumptes aliens a la competència municipal i en aquells que suposen una consulta estrictament jurídica. Quan es tracte de reiteració d'una altra pregunta formulada i substanciada en els últims sis mesos, la resposta podrà limitar-se, si és el cas, a esmentar que les dades ja contingudes en anteriors respostes no han patit variació.

Les preguntes que es limiten a sol·licitar dades i informacions preexistents podran ser contestades per la delegació competent en el sentit d'haver ordenat als serveis gestors que permeten al seu autor o autora l'accés electrònic a les actuacions municipals corresponents o informant succintament del procediment que cal seguir per a obtindre-la, quan es referisca a dades o documents accessibles en la intranet, en el web municipal o en el Portal de Transparència, d'acord amb el que es preveu en les normes que regulen l'exercici del dret a la informació".

D'altra banda, l'article 18 del ROP, regula l'anomenat «dret d'empara» en els termes següents:

1. Les regidores i els regidors de l'Ajuntament de València podran sol·licitar l'empara de l'Alcaldia davant de qualsevol situació de la qual es derive una vulneració dels drets reconeguts en este capítol.
2. Les sol·licituds d'empara les presentarà cada membre de la corporació que considere que s'han vulnerat els seus drets, presencialment o de manera electrònica en el registre general de l'Ajuntament, amb especificació del cas concret i les condicions en què s'ha produït la lesió.
3. L'Alcaldia resoldrà el que siga procedent en el termini de deu dies naturals, i prendrà les mesures que siguen oportunes per a reposar al regidor o a la regidora la plenitud dels seus drets.

Este dret d'empara té cabuda, per tant, «davant de qualsevol situació de la qual es derive una vulneració dels drets reconeguts en este capítol» (capítol I del títol I, «Drets de regidores i regidors»), entre els quals està, en l'article 11, el «Dret d'informació».

Esta institució, dit siga amb tots els respectes, no compartix la interpretació municipal mantinguda en el sentit que el recurs d'empara no cap en el cas de les preguntes perquè estan regulades en un altre capítol del ROP diferent del capítol I del títol I, concretament, en el capítol II del títol VII.

Cal tindre en compte que les preguntes, a més de perseguir unes altres finalitats, també poden tindre per objecte accedir a la informació pública. En altres paraules, que el dret d'informació reconegut als càrrecs electes en l'article 11 del ROP també pot ser exercit a través de les preguntes, no sols mitjançant la presentació de sol·licituds d'accés. El mateix article 132.3 del ROP destaca el següent:

Les preguntes que es limiten a sol·licitar dades i informacions preexistents podran ser contestades per la delegació competent en el sentit d'haver ordenat als serveis gestors que permeten al seu autor o autora l'accés electrònic a les actuacions municipals corresponents o informant succintament del procediment que cal seguir per a obtindre-la, quan es referisca a dades o documents accessibles en la intranet, en el web municipal o en el Portal de Transparència, d'acord amb el que es preveu en les normes que regulen l'exercici del dret a la informació.

En conseqüència, esta institució considera que el dret d'empara de l'Alcaldia tutela i protegeix el dret d'informació dels regidors, bé siga exercit a través de les preguntes, bé mitjançant la presentació de sol·licituds. Este criteri ha sigut defensat en uns altres expedients de queixa, entre ells, el número 2303659, la Resolució de consideracions del qual, de data 23/1/2024, pot consultar-se en la nostra pàgina web.

La interpretació formal sostinguda per l'Ajuntament de València genera un resultat injust: que el «dret d'empara de l'Alcaldia» no tinga cabuda quan es tracta de preguntes, encara que en estes se sol·liciten dades i informacions preexistents.

El Tribunal Constitucional, en la Sentència núm. 115, [de 16/10/2019](#), recorda la necessitat d'evitar regulacions que puguen suposar limitacions innecessàries a l'exercici d'aquells drets o atribucions que integren l'estatut constitucionalment rellevant del representant públic i de formular una interpretació restrictiva de totes aquelles normes que puguen constrényer-los, havent d'explicar les raons de la seua aplicació, sota pena, no sols de vulnerar el dret fonamental del representant dels ciutadans a exercir el seu càrrec (art. 23.2 CE), sinó també d'infringir el de la ciutadania a participar en els assumptes públics, art. 23.1 CE.

Respecte al fons de la qüestió plantejada en esta queixa, l'Ajuntament indica el següent:

(...) el Secretari General i del Ple va remetre en data 05/12/2023 una Nota Interior als Grups Municipals amb informe aclaridor ("3/2023_NOTA A GRUPOS Y DELEGACIONES. PREGUNTAS_ Consideraciones sobre su gestión"), en què es descriu expressament la situació: "Que la pregunta continga més d'una qüestió. En este cas, la delegació respondrà com a mínim a la primera qüestió. Opcionalment, es pot respondre a les altres qüestions."

En aplicació d'eixe criteri interpretatiu, la Delegació va complir el mínim exigible (respondre, almenys, la primera qüestió) i va optar per no ampliar la resposta a les restants qüestions dins la mateixa iniciativa, atesa la limitació reglamentària i la naturalesa extensiva del detall sol·licitat (...).

No obstant això, en l'apartat b) de la consideració jurídica quarta d'este informe del secretari general i del Ple de data 5/12/2023, aportat per l'autora de la queixa, també es diu el següent:

(...) B. És possible formular diverses preguntes relacionades amb la mateixa qüestió?

Sorgix el dubte si la pregunta que es formula pels regidors de l'oposició en este apartat es refereix a:

- Si en una mateixa pregunta (iniciativa de control) es poden formular més d'una qüestió sobre la matèria a preguntar, o es vol preguntar el que literalment es diu, és a dir,

- Si es poden formular diverses preguntes (iniciativa de control) sobre una mateixa qüestió.

En el segon cas la resposta és clara. Es poden formular diverses preguntes (com a iniciativa de control) sobre una mateixa qüestió. No obstant això, cal tindre en compte que si es repeteix una mateixa pregunta abans d'haver transcorregut sis mesos, la resposta pot remetre's a la resposta anterior, però no es pot deixar de contestar almenys en estos termes si no hi ha hagut variació en el contingut de la resposta (article 132.3 segon paràgraf). En tot cas la pregunta repetida es computa en el nombre total de preguntes. Entenc que no és esta la qüestió que es planteja pels regidors, malgrat la literalitat.

En el primer cas, és a dir que la pregunta (com a iniciativa de control) continga més d'una qüestió (amb un o més interrogants), en este cas, que ha sigut tractat en la Nota d'esta Secretaria 3/2023 (NOTA A GRUPS I DELEGACIONS. Assumpte: PREGUNTES. Consideracions sobre la seua gestió), remesa recentment als grups polítics i delegacions, la Delegació a la qual va dirigida ha de respondre com a mínim a la primera qüestió. Opcionalment es pot respondre a les altres qüestions. Quan la primera qüestió no siga de la seua competència ho indicarà i hauria de respondre a la qüestió que siga de la seua competència.

Així mateix, s'ha de tindre en compte les indicacions de l'article 132.3 del ROP respecte a que la resposta contestarà la qüestió plantejada de manera clara, directa, completa i congruent o motivarà adequadament l'absència de contestació, sense que puguen utilitzar-se expressions indecoroses o ofensives respecte d'algun altre membre de la Corporació.

La problemàtica en este supòsit és què s'entén per "qüestió". És a dir, si en un mateix interrogant es poden plantejar diverses qüestions. Este és un tema controvertit en la pràctica i haurien de ser els principis generals, mancant resposta clara en la norma, els que resolgueren esta problemàtica.

Per qüestió, en termes del Diccionari panhispànic de l'espanyol jurídic, és un assumpte, procediment o circumstància o com indica el propi ROP en el seu article 131.2 primer paràgraf, una qüestió en la qual s'interroga sobre un fet, una situació o una informació, o sobre si s'ha pres o prendrà alguna decisió en relació amb algun assumpte, dins de l'àmbit competencial municipal (...).

En el cas que ens ocupa, i com indica l'autor de la queixa en el seu escrit d'al·legacions, l'Ajuntament de València «ha respost comunicant els espectacles pirotècnics només fins al 5 de gener així com les seues ubicacions però sense cap justificació han ocultat les empreses contractades (que en la majoria de casos ja són públiques en premsa) ni tampoc l'import dels espectacles».

El Síndic entén que, de conformitat amb el que s'indica en el referit informe del secretari general i del Ple de data 5/12/2023, estem davant de diferents dades referides totes elles a una mateixa qüestió, els espectacles pirotècnics que se celebraran fins al 28/2/2026, per la qual cosa «es poden formular diverses preguntes (com a iniciativa de control) sobre una mateixa qüestió».

Esta institució considera que, si les preguntes que plantegen els regidors no es responen de manera ràpida, clara i congruent, este procediment de transparència i control no servix per a res, ja que resulta impossible fiscalitzar i participar en la gestió dels assumptes públics, perquè s'impedix injustificadament l'exercici del dret fonamental a exercir el càrrec per al qual han sigut democràticament triats per la ciutadania (article 23 de la Constitució Espanyola).

En altres paraules, una contestació genèrica que evita pronunciar-se sobre totes i cadascuna de les qüestions concretes plantejades en les preguntes o que aborda unes altres de diferents, no és una autèntica resposta i no pot ser acceptada com a tal, ja que és incongruent i impossibilita el control dels assumptes públics. Encara que el regidor puga reiterar les preguntes defectuosament contestades o sol·licitar ampliacions de les respostes, és evident que això genera retards i dilacions injustificades en l'accés a la informació, la qual cosa dificulta en excés les labors de control i fiscalització. Hi ha preguntes que perden tot el seu sentit i interès si es contesten amb mesos de retard.

3 Consideracions a l'Administració

Per tot això, formulem les consideracions següents a l'Ajuntament de València:

1. **RECOMANEM** que, de conformitat amb el principi que consistix a efectuar una interpretació favorable a l'exercici dels drets fonamentals, el dret d'empara de l'Alcaldia tutele i protegeixca el dret d'informació dels regidors exercit a través de la presentació de sol·licituds o de preguntes quan en estes se sol·liciten dades i informacions preexistents.
2. **RECOMANEN** que, en contestació a la pregunta formulada amb data 6/11/2025, es facilite a l'autor de la queixa una relació dels espectacles pirotècnics que té previst disparar l'Ajuntament de València fins al 28 de febrer de 2026, amb indicació de l'emplaçament, l'empresa i el seu pressupost, així com si es tracta d'un contracte pendent d'execució per les anul·lacions anteriors a causa de les diverses situacions meteorològiques.

Segons la llei que regula esta institució, les administracions a les quals van dirigides les nostres consideracions estan obligades a enviar-nos, en el termini màxim d'un mes, un informe on manifestaran si accepten estes consideracions. Si les accepten, hauran d'indicar les mesures que adoptaran per a complir-les. Si no les accepten, hauran de justificar la seua resposta.

Finalment, esta Resolució es notificarà a totes les parts i es publicarà en www.elsindic.com/va/actuacions.

Àngel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana